

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ

■ Εισήγηση της Επιτροπής Εκπαίδευσης της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων

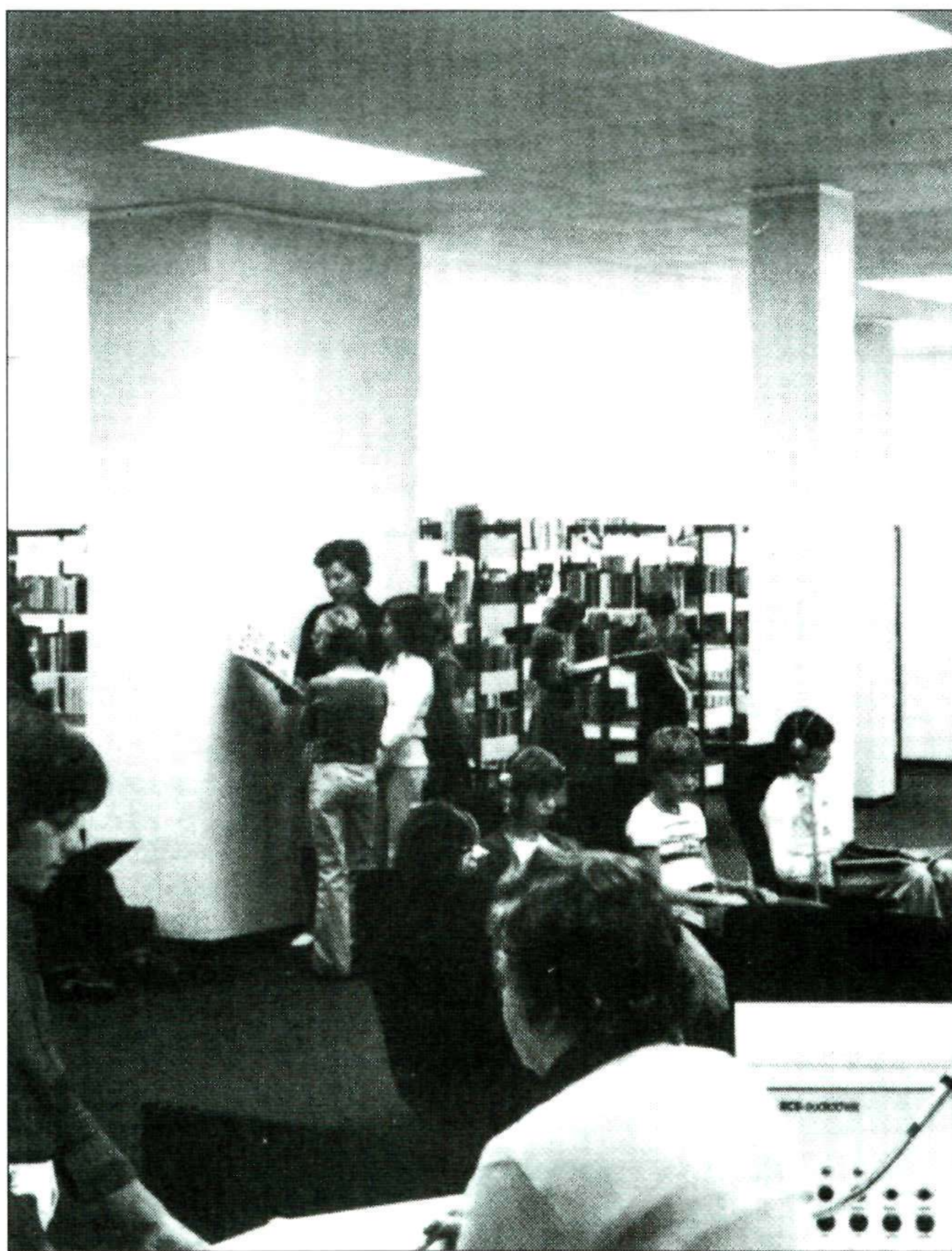
Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από έκρηξη πληροφοριών. Οι πληροφορίες δημιουργούνται και παρουσιάζονται με αυξανόμενο ρυθμό και σε πολ-

λές διαφορετικές μορφές. Είναι πλέον κοινά αποδεκτό ότι η πληροφορία είναι ένα από τα πιο σημαντικά αγαθά σε μια σύγχρονη κοινωνία, και η απόκτηση και εκμετάλλευσή της θεωρείται απαραίτητη για μία δυναμική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Ο επαρκής εφοδιασμός σε πληροφορίες και η γρήγορη ροή τους στην αγορά είναι ιδιαίτερα σημαντικοί παράγοντες για την ισότιμη συμμετοχή στις κοινωνικές και παραγωγικές διαδικασίες και για τη λήψη αποφάσεων, ώστε να υπάρξει δυνατότητα ανταπόκρισης στις συνθήκες που αλλάζουν με γρήγορο ρυθμό.

Για να εξασφαλισθεί η έγκαιρη πρόσβαση σε ενημερωμένες και ακριβείς πηγές πληροφοριών χρειάζονται ειδικοί οργανισμοί, όπως βιβλιοθήκες, κέντρα πληροφόρησης κ.λπ., που θα καλύπτουν τις ανάγκες πληροφόρησης της κοινότητας που εξυπηρετούν. Η δυνατότητα κάθε τέτοιου ειδικού οργανισμού να ανταποκριθεί σ' αυτή την αποστολή εξαρτάται, εκτός από το ενδιαφέρον της Πολιτείας, κυρίως από τις ικανότητες και τα προσόντα του προσωπικού του. Το προσωπικό αυτό καλείται να καλύψει τις πληροφοριακές ανάγκες τόσο του ευρύτερου κοινού, όσο και των ομάδων, όπως επιστημόνων-ερευνητών, επιχειρηματιών και άλλων. Το ειδικευμένο προσωπικό καλείται όχι μόνο να μεταφέρει το ζητούμενο υλικό και να δίνει απλές πληροφορίες στο κοινό, αλλά και να συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της επιλογής του υλικού, να είναι υπεύθυνο για τη μεθοδική οργάνωση και διακίνησή του. Επίσης συμμετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης, ανάλυσης και σύνθεσης της πληροφορίας, που θα καλύπτει κάθε πληροφοριακή ανάγκη σε εξειδικευμένους τομείς

γνώσης και θα συμβάλλει στην εξαγωγή επιστημονικών συμπερασμάτων.

Οι περισσότερες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα έχουν στελεχωθεί κυρίως με βιβλιοθηκονομικά ανειδίκευτο προσωπικό με αποτέλεσμα την πλημμελή λειτουργία και ανάπτυξή τους.

Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων εντοπίζοντας το πρόβλημα αυτό, και στην προσπάθεια θετικής επίλυσής του, συγκρότησε αντιπροσωπευτική επιτροπή για τη διτύπωση πρότασης για τη διάρθρωση της εκπαίδευσης Βιβλιοθηκονόμων στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή για τη διαμόρφωση πρότασης έλαβε υπόψη της τα εξής:

1) Το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών βιβλιοθηκών υπάγεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που διέπεται από τις

δημοσιούπαλληλικές διατάξεις και συγκεκριμένα:

α) Τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων, που προβλέπει ότι σε κάθε οργανικό τμήμα δημόσιας υπηρεσίας, προΐσταται αυτός, από το προσωπικό του τμήματος, που έχει πτυχίο ανώτατης σχολής, ανεξάρτητα από το χρόνο προϋπηρεσίας που έχουν οι υπόλοιποι υπάλληλοι του τμήματος.

β) Το Ενιαίο Βαθμολόγιο, που διευκολύνει την ιεραρχική εξέλιξη των πτυχιούχων υπαλλήλων και τους οδηγεί ταχύτερα σε θέσεις προϊσταμένων τμημάτων.

γ) Το Ενιαίο Μισθολόγιο, που διαφοροποιεί την αμοιβή των δημοσίων υπαλλήλων, ανάλογα με τα προσόντα τους.

δ) Το νόμο, που καθορίζει τα προσόντα πρόσληψης των βιβλιοθηκονόμων στο Δημόσιο

τομέα γενικά, αλλά και τις ειδικές νομοθετικές διατάξεις που καθορίζουν τα προσόντα των Βιβλιοθηκονόμων των ακαδημαϊκών και των ειδικών βιβλιοθηκών. Οι ειδικές αυτές διατάξεις προβλέπουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, ακόμη και επιπέδου διδακτορικού για τους Προϊσταμένους του ευρύτερου Δημόσιου τομέα.

2) Τα στατιστικά στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, που αναφέρονται στις ελληνικές βιβλιοθήκες, την κοινωνικοοικονομική δομή του πληθυσμού της χώρας, τον αριθμό των κατοίκων και τον αριθμό των δήμων και κοινοτήτων της, κ.λπ.

3) Τα αποτελέσματα της έρευνας βιβλιοθηκών της Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων του 1982.

4) Το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα.

5) Τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λειτουργίας και ανάπτυξης όλων των ειδών των βιβλιοθηκών.

Διαπίστωσε την ανάγκη δημιουργίας και ανάπτυξης νέων βιβλιοθηκών, κυρίως λαϊκών και σχολικών, επειδή οι υπάρχουσες βιβλιοθήκες αριθμητικά δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές απαιτήσεις και ακόμα

ότι, κατά ένα μεγάλο ποσοστό, αυτές που υπάρχουν, υπολειπονται. Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι Λαϊκή Βιβλιοθήκη θεωρήθηκε αυτή που έχει στη συλλογή της τουλάχιστον 4.500 τόμους και ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 250 τόμους. Στους υπολογισμούς της έλαβε υπόψη την ανάγκη στελέχωσης των παραπάνω βιβλιοθηκών καθώς και τις δυνατότητες απασχόλησης βιβλιοθηκονόμων σε τομείς, όπως, εκδοτικοί οίκοι, μεγάλα βιβλιοπωλεία, επιμελητήρια, βιομηχανίες καθώς και σε ιδιωτικές βιβλιοθήκες και κέντρα πληροφόρησης. Επίσης επισημαίνει τον ενδεχόμενο ανταγωνισμό από αλλοδαπούς επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμους, που προέρχονται από τις υπόλοιπες χώρες-μέλη της ΕΟΚ.

Με βάση τα προηγούμενα η Επιτροπή Εκπαίδευσης της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων προτείνει:

1) Αναβάθμιση των τμημάτων Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης σε πανεπιστημιακές σχολές Βιβλιοθηκονομίας, ανεξάρτητες ή κάτω από την αιγίδα Πανεπιστημίου με ταυτόχρονη εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη σωστή τους λειτουργία (προσωπικό, εργαστήρια, εξοπλισμός, κ.λπ.). Ο συνολικός αριθμός εισαγομένων να μην υπερβαίνει τους 150 ετησίως και στις δύο πόλεις.

2) Δημιουργία τμήματος μεταπτυχιακών σπουδών βιβλιοθηκονομίας, που ο αριθμός εισαγομένων δεν θα υπερβαίνει τους 15 ετησίως. Στο τμήμα αυτό θα έχουν πρόσβαση πτυχιούχοι όλων των επιστημών.

3) Νομοθετική ρύθμιση α) για τη δημιουργία

ΠΙΝΑΚΑΣ Α			
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ			
ΕΙΔΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΙ	
		Με μεταπτυχιακό	Με πανεπιστημιακό
ΣΥΝΟΛΟ ¹	7.114	2.492 ⁶	8.206
Εθνική	1	23	67
Βουλής	1	15	46
Ακαδημαϊκές	91	206	618
Ειδικές	123	123	367
Λαϊκές	287	114	975
Σχολικές ²	926	-	926
Υπουργείων	23	23	69
Στρατιωτικές (σχολών) ³	-	-	-
Ιδιωτικές επιχειρήσεις ⁴	5.011	1.500	3.500
Θεραπευτήρια ⁵	488	488	1.464
Σχολεία ειδ. εκπαίδευσης	163	-	163

1. Οι αριθμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο προσωπικό που απαιτείται σήμερα για το ξεκίνημα της οργάνωσης των ελληνικών βιβλιοθηκών. Οι αριθμοί αυτοί θα μεταβάλλονται με την πάροδο των ετών.

2. Ο υπολογισμός έγινε με βάση το σκεπτικό ότι σε πρώτη φάση θεωρήθηκε απαραίτητο να λειτουργήσουν βιβλιοθήκες στα Λύκεια, ενώ οι μαθητές των Γυμνασίων και των Δημοτικών σχολείων θα εξυπηρετούνται από τις βιβλιοθήκες Λυκείων και τις Λαϊκές βιβλιοθήκες της περιοχής αντίστοιχα.

3. Δεν υπάρχουν στοιχεία.

4. Επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και πάνω.

5. Δεν υπάρχουν στοιχεία. Έγινε υπολογισμός μόνο για πανεπιστήμια και νοσοκομεία.

6. Ο αριθμός των Βιβλιοθηκονόμων με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών Βιβλιοθηκονομίας πρέπει βάσει των Διεθνών Προτύπων να αποτελεί το 1/3 του αριθμού των Βιβλιοθηκονόμων με τίτλο Βιβλιοθηκονομίας πανεπιστημιακού επιπέδου.

των αναγκαίων οργανικών θέσεων βιβλιοθηκονόμων στις Βιβλιοθήκες και στις Μονάδες Πληροφόρησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και β) την πλήρωση των θέσεων αυτών

και όσων ήδη υπάρχουν ή θα δημιουργηθούν στο μέλλον με πτυχιούχους βιβλιοθηκονόμους.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΕΙΔΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ-ΚΑΤΟΙΚΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ/ΜΗ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ
Λαϊκές IFLA 1973/1977	2000-2500	1	33% ή 40% για βιβλιοθήκες με πολλά παραρτήματα
Σχολικές Μ. Βρετανίας	800 μαθητές	1	1 ειδικευμένος
Σχολικές Καναδά	400-500 μαθητές	1	1 ειδικευμένος
Ακαδημαϊκές Καναδά	300 φοιτητές	1	31% ειδικευμένοι
Ακαδημαϊκές Γαλλίας	400-500 φοιτητές	1	35% ειδικευμένοι

